

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-81/2024. számú ügyben,
rendőrségi panasz eljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-106/2024.)

Érintett szerv: Pécsi Rendőrkapitányság

2024.

Az eljárás megindítása

() alatti lakos, a továbbiakban: panaszos) beadványában sérelmezte, hogy 2024. február 12-én fokozott ellenőrzésre hivatkozva, részrehajló módon igazoltatták a vasútállomásnál. Sérelmezte továbbá, hogy az intézkedő rendőrök nem megfelelő hangnemben kommunikáltak vele.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. §-ának (1) bekezdése f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosja a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszásságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat];
- A MÁV-csoport és a Rendőrség között létrejött 29000-129/4/2022.Emü. számú Együttműködési Megállapodás [továbbiakban: Megállapodás].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében, felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A rendelkezésre álló információk szerint az alábbi tényállás állapítható meg.

1. 2024. február 12-én a Rendőrkapitányság Központi Rendőrőrs Rendészeti Alosztály Vasúti körzeti megbízotti csoportjának két rendőre, *F. G. r. tzls.* és *Cs. P. r. tzls.* a vasútállomás területének (ideértve annak várótermét is) – a Megállapodás alapján végzett – visszatérő ellenőrzése során, a váróterembe való belépéskor észlelték, hogy „az ajtó melletti padon egy személy (a panaszos) szakadt, koszos téli ruházatban (vastag kabátban, szemébe húzott téli sapkában) ül, holott az időjárás ezt a vastag öltözetet nem indokolta”. A panaszos poggyásszal sem rendelkezett. *F. G. r. tzls.* jelentésében kiemelte, hogy gyanúsnak értékelte a panaszos ruházatát; különösen azt, hogy a panaszosnak még az arca sem volt rendesen látható.

Figyelemmel a belügyminiszter által meghatározott terrorfokozattal összefüggő, az utazók vagyonszükségletének javítását célzó, valamint a körözött személyek felkutatására irányuló

rendőrségi feladatokra, valamint a Megállapodásból következő személy- és vagyonbiztonságot növelő, illetve jogellenes cselekményeket megelőző feladatokra, az érintett rendőrök úgy értékelték, hogy fennáll jogsértés, illetve bűncselekmény gyanúja; a panaszost – az Rtv. 13. §-a (1) bekezdése szerinti kötelezettségüknek eleget téve, az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján – igazoltatták.

Figyelemmel továbbá arra, hogy az érintett vasútállomás várótermében – egyes bűncselekmények (így különösen lopások) megelőzése érdekében – csak érvényes menetjeggyel lehetett tartózkodni, a tényállás tisztázásához hozzátartozott, hogy a rendőrök a menetjegy létre is rákérdeztek.

F. G. r. tzls. jelentésében megjegyezte, hogy sem ő, sem társa nem találkozott még a panaszossal, őt látásból sem ismerték.

2. A rendőri jelentések szerint F. G. r. tzls. lépett a panaszoshoz, bemutatkozott, közölte nevét és jelvéyszámát, valamint az intézkedés tényét és célját. A panaszos az intézkedés során többször kérdőre vonta az igazoltatás okát, amelyre F. G. r. tzls. közölte, hogy a terrorcselekmények, illetve más bűncselekmények megelőzése érdekében végzett ellenőrzés érdekében járnak el. Ezt a panaszos nem volt hajlandó elfogadni. A rendőri jelentések kiemelik, hogy – szemben a panaszos állításával – az igazoltatás indokaként nem hivatkoztak fokozott ellenőrzésre. Az azonosítási és tájékoztatási kötelezettség vonatkozásában nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítené tisztázni a tényállást.

Az igazoltatás során a rendőrök ellenőrizték a panaszost a körözési rendszerben, majd miután tisztázták, hogy nem áll körözés alatt (és menetjeggyel is rendelkezik), továbbá más, az intézkedés folytatására okot adó körülmény sem merült fel, befejezték az intézkedést, elköszöntek és folytatták a szolgálatukat.

3. A rendőri jelentések szerint a panaszos folyamatosan hangoztatta, hogy nem tartja jogszerűnek az intézkedést, sőt azt zaklatásnak tekinti. Figyelemmel arra, hogy a panaszos véleménykifejezése nem volt jogsértő, a rendőrök nem szálltak vitába vele, egyszerűen figyelmen kívül hagyták a provokatív megjegyzéseit.

A rendőri kommunikáció módja tekintetében nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítené tisztázni a tényállást.

A vizsgálat megállapításai

1. A rendelkezésre álló információk alapján körvonalazódó tényállás alapján úgy foglaltam állást, hogy az intézkedésre kellő jogalap birtokában, a szükségesség-arányosság mércéjének megfelelően került sor, *így annak ténye visszásságot nem okozott.*

Felhívom a figyelmet arra, hogy az igazoltatás szigorúan célhoz kötött intézkedés, amelyet minden esetben olyan konkrét tényeknek, körülményeknek kell megalapozniuk, amelyek alapján az eljáró rendőr okkal feltételezheti, hogy az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés a) pontjában taxatív módon meghatározott valamely cél elérése érdekében az igazoltatásra feltétlenül szükség van. Egy tény vagy körülmény akkor teszi szükségessé az igazoltatást, ha az az objektív mérlegelés szerint a mindenkori tudományos és szakmai álláspontok alapján megalapozottan felveti a rendőri fellépés szükségességét. Minden ezzel ellenkező megközelítés kiüresítené a törvényi rendelkezést, és önkényes intézkedésekre adhatna alapot. Állásponatom szerint, jelen esetben a panaszos szokatlan ruházata, összhangban értékelve a vasútállomáshoz kapcsolódó

ellenőrzési feladatok körülményeivel, valóban megalapozta az igazoltság szükségességét, az nem volt önkényes, és nem sértette az egyenlő bánásmód követelményét sem.

2. Az egyéb sérelmek vonatkozásában nem áll rendelkezésre elegendő információ a tényállás – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben való – tisztázásához, *így ezek tekintetében nem állt módomban állást foglalni.*

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a jelentést, illetve a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos